

Nyheter från IFN

nr 3 • 2017

Foto: Bosse Johansson.

Panelen från vänster: Thomas Gür, Jeanette Andersson, Håkan Hillefors, Peter Voigt, Anna Maria Corazza Bildt och Magnus Henrekson.

Ett ekosystem för EU-entreprenörer

Studien Institutional Reform for Innovation and Entrepreneurship: An Agenda for Europe (Springer, 2017) har presenterats i Stockholm. Den är en del av Fires, ett forskningsprojekt som finansieras av EU-kommissionen. Jeanette Andersson, affärsängel, Anna Maria Corazza Bildt, europaparlamentariker, Magnus Henrekson, IFN, Håkan Hillefors, Näringsdepartementet och Peter Voigt, EU-kommissionen, deltog i panel-diskussionen där det europeiska ekosystemet för entreprenörskap och dess brister diskuterades.

– Innovationer kräver entreprenörskap för att kunna utvecklas och omvandlas till jobb och ekonomisk tillväxt, förklarade Magnus Henrekson när han presenterade studien. Han påminde om att det finns stora skillnader mellan medlemsstaterna – 28 variationer av kapitalism. Och därför måste reformer baseras på varje lands förutsättningar.

– Vi måste ha ett helhetsperspektiv för att kunna skapa ett bättre ekosystem för entreprenörskap, sa Henrekson,

som tillsammans med sina medförfattare Niklas Elert och Mikael Stenkula föreslår reformer på en rad områden, bland annat arbetsmarknad och socialförsäkring.

– Vi har fortfarande inte en fungerande gemensam marknad, sa Anna Maria Corazza Bildt och konstaterade att lösningen på detta problem är ”politisk vilja” så att ”den inre marknaden kan förverkligas”.

– Vi vill se till att det är lätt att starta, driva och avveckla företag, sa Håkan Hillefors, Näringsdepartementet.

Han pekade på flera områden där EU har bidragit: telemarknaden, reglering av riskkapital och ökat fokus på små och medelstora företag samt innovation inom ramen för vad EU finansierar.

Peter Voigt, analytiker vid EU-kommissionen, berättade att EU numera gör en konsekvensanalys av all lagstiftning innan den accepteras. Visionen är att skapa en helhetssyn. Även utbildningssystemet bör vara en del av denna, menade Voigt och kommenterade:

– Jag håller med om att vi behöver förverkliga den inre marknaden. Men kom ihåg att utgångspunkten är på nationell nivå.

– Entreprenörskap är inte en politisk process utan en →

→ process som skapas där det finns ett kluster, en kompetens, för att det finns personer som är entreprenörer som startar företag, förklarade Jeanette Andersson. Hon pekade på vikten av att det blir avknoppningar från större företag. Det angelägnaste är, sade hon, vad EU kan göra när det gäller kapitalisering av företag.

Seminarier organiserades av IFN och EU-kommissionens Representation i Sverige. Det hölls i Europahuset i Stockholm.

Anna Maria Corazza Bildt och Magnus Henrekson under panel-diskussionen i Europahuset i Stockholm. Foto: Bosse Johansson.

Global Award 2017 för arbete med äganderätt

Från vänster ses Lars Backsell, Recipharm, Magnus Henrekson, IFN, Joakim Appelquist, Vinnova, Magdalena Andersson, Finansdepartementet, Hernando de Soto och Tove Lifvendahl, SvD och moderator.

Hernando de Soto, grundare och ledare av tankesmedjan Institute for Liberty and Democracy (ILD) i Lima, Peru, mottog den 15 maj Global Award for Entrepreneurship Research 2017 i Konserthuset i Stockholm.

Global Award är världens ledande pris inom entreprenörskapsforskning. Vinnaren får 100 000 euro och en kopia av Carl Milles statyett "Guds hand".

Årets pris överlämnades av finansminister Magdalena Andersson, som även deltog i panelen tillsammans med Joakim Appelquist, avdelningschef Vinnova, Lars Backsell, Recipharm och Entreprenörskapsforum och Magnus Henrekson, professor IFN. Tove Lifvendahl, politisk chefredaktör SvD var moderator.

De Sotos forskningsarbete belyser äganderättens betydelse för ekonomisk tillväxt. Han menar att vad 2,3 miljarder människor i den formella ekonomin lyckats göra är att överföra bevis på vad de äger och vilka de är till dokument som accepteras utanför den grupp de lever i.

I en formell ekonomi erkänns individens rättigheter i domstol och kan både säljas vidare och fungera som

säkerhet för lån, men i en informell ekonomi är egendom bara erkänd av den grupp du lever i och ofta noterad i en informell men av den närmaste omgivningen erkänd liggare. Det är med andra ord egendom som inte kan försvaras i domstol eller pantsättas eller utnyttjas i en borgensförbindelse.

För att frigöra den ekonomiska potentialen hos de fem miljarder människor som lever i den informella ekonomin krävs att deras egendom noteras på ett sätt som erkänns av domstol och internationell lag. Detta är något som Hernando de Soto och Institute for Liberty and Democracy arbetar med sedan decennier. Under senare tid har man börjat ta den digitala tekniken till hjälp. En utveckling som de Soto hoppas mycket på.

Text: Carin Sjölin

- Film från prisutdelningen, ifn.se.
- Intervju med Hernando de Soto på IFN-podd, ifn.se
- Intervju med de Soto i *Dagens Nyheter* 2017-05-21.
- Debattartikel om de Sotos arbete i *Göteborgs-Posten* 2017-05-14.
- Intervju i *Svenska Dagbladet tv* 2017-05-27.

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Harald Edquist och **Magnus Henrekson**, "Swedish Lessons: How Important are ICT and R&D to Economic Growth?". *Structural Change and Economic Dynamics*.

Det svenska näringslivets tillväxttakt var bland de högsta i hela OECD mellan 1995 och 2010. Forskarna finner i denna studie att den höga tillväxttakten i hög grad är förknippad med stora investeringar i FoU och IKT. Investeringar i mjukvara är särskilt viktiga.

Andreas Bergh, Günther Fink och **Richard Öhrvall**, "More Politicians, More Corruption: Evidence from Swedish Municipalities". *Public Choice*.

Med hjälp av anonyma enkätsvar från högt uppsatta politiker och tjänstemän i Sveriges kommuner visas att korruptionsproblem är relativt vanliga – trots att Sverige brukar rankas som ett av de minst korrupta länderna i världen. Det stora antalet politiker i kommunfullmäktige kan identifieras som en orsak till problemen.

Özge Öner, **Johan Klaesson** och Esteban Ochoa Lopez, "Who Works Longer – and Why? Regional and Individual Characteristics in the Timing of Retirement". *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*.

Forskarna undersöker varför människor är yrkesverksamma längre. De finner att kön, utbildning och yrke påverkar den verkliga pensionsåldern. Den största skillnaden i pensionsålder finner de mellan anställda och egenföretagare. De senare arbetar längre. I regioner som är större, har högre huspriser och lägre skatt, är pensionsåldern högre.

Niklas Elert och **Magnus Henrekson**, "Entrepreneurship and Institutions: A Bidirectional Relationship". *Foundations and Trends in Entrepreneurship*.

Samspelet mellan entreprenörskap och institutioner är centralt för ekonomisk utveckling, men institutioner avgör inte alltid huruvida entreprenörskap är produktivt. Vi finner att orsakssambandet är dubbelriktat: institutioner påverkar entreprenörskap, men entreprenörskapet är i sin tur en viktig faktor bakom institutionell förändring.

Niclas Berggren, **Christian Bjørnskov** och **Therese Nilsson**, "Do Equal Rights for a Minority Affect General Life Satisfaction?". *Journal of Happiness Studies*.

Vi finner att när lagstiftningen blir mer jämlik för en minoritet påverkas den stora allmänheten antingen inte alls i sin tillfredsställelse med livet eller i positiv riktning (när samkönade par får gifta sig). Likabehandling utgör därför inte en kostnad utan snarare, i vissa fall, en "nyttomässig" vinst för samhället.

Vianney Dequiedt och **Yves Zenou**, "Local and Consistent Centrality Measures in Parameterized Networks". *Mathematical Social Sciences*.

Forskarna föreslår ett visst förhållningssätt för att karaktärisera olika centralitetsmått (det mest typiska värdet för en viss variabel) när olika måtts centralitet är länkade till varandra. I studien visas på likheter mellan olika centralitetsmått.

Mikaela Backman, **Johan Klaesson** och **Özge Öner**, "Innovation in the Hospitality Industry – Firm or Location?". *Tourism Economics*.

Forskarna studerar vilka företags- och regionspecifika faktorer som styr innovationsbenägenheten i företag i besöksnäringen. De finner att företagsspecifika faktorer är avgörande: storlek, humankapital, att tillhöra en kedja och samarbetspartners. Regionspecifika faktorer visar sig vara mindre intressanta i sammanhanget.

Magnus Henrekson, "Taxation of Swedish Firm Owners: The Great Reversal from the 1970s to the 2010s". *Nordic Tax Journal*.

Skatten på företagsägande steg under en lång period. I slutet av 1960-talet översteg den 100 %. En serie skatteförändringar har gjort ägarbeskattningen låg. Antalet personer som blivit förmögna på företagande och förmögenheternas storlek är i dag avsevärt större än för 50 år sedan.

Jan Heufer och **Per Hjertstrand**, "Homothetic Efficiency: Theory and Applications". *Journal of Business & Economic Statistics*.

Ett vanligt antagande inom nationalekonomin är att individer har homotetiska preferenser, vilket innebär att individer konsumerar varor i samma proportion oberoende av storleken på inkomst. Denna uppsats föreslår nya tester för homotetiska preferenser och visar att detta kan vara ett rimligt antagande för data över hushållskonsumtion.

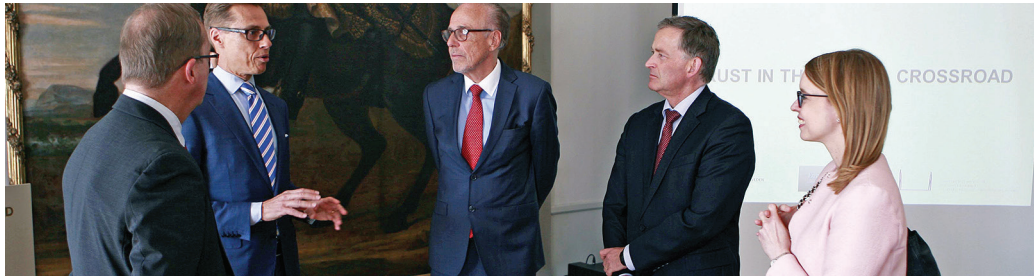
Debatt & politik i urval

25 april | Mårten Blix samtalar om plattformsekonomi och digitalisering i ett program filmat för Unionen. Övriga deltagare var Fredrik Söderqvist, Unionen, och Thomas Andersson, Handelshögskolan i Jönköping. Catharina Nordlund ledde samtalet.

11 maj | Henrik Jordahl höll ett föredrag om "Hur har valfriheten tillämpats i Sverige?" i finska Esbo. Temat var vad Finland kan lära av svenska erfarenheter. Seminariet hölls på Hanaholmen, ett kulturcentrum "som utvecklar samarbetet mellan Sverige och Finland".

11 maj | Lars Oxelheim, affilierad till IFN, arrangerade presentation av boken Europaperspektiv 2017 i Helsingfors. På bilden ses Bo Petersson, Malmö universitet, Alexander Stubb, tidigare statsminister, Lars Oxelheim, Anders Ahnlid, svensk ambassadör, och Eva Storskrubb, Uppsala universitet.

18 maj | SNS presenterade rapporten Könskvotering, kompetens och karriär författad av bland andra Johanna Rickne, Stockholms universitet och affilierad till IFN. Hon förklarade att farhågorna om negativa effekter av kvotering är överdrivna.

23 maj | Martin Andersson, professor vid Blekinge tekniska högskola och affilierad till IFN, presenterade rapporten Vad betyder stora kunskaps- och teknikintensiva företag för Sverige? på ett seminarium arrangerat av Entreprenörskapsforum.

16 & 17 maj | Makro, en tvådagarskonferens, arrangerades av Saco på Sandhamn. Talare från IFN var Andreas Bergh ("Var går gränsen för välfärdssamhället?"), Mårten Blix ("Framtidens arbetsmarknad – jobben, tillväxten och robotarna") och Fredrik Sjöholm ("Sveriges roll i den framtida världsekonomin").

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev

Redaktör för Nyheter från IFN: Elisabeth Precht, elisabeth.precht@ifn.se; tfn 08-665 4525.